

УДК 371.142:371.113.1:33

Дивак Володимир Валерійович, молодший науковий співробітник Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Академії педагогічних наук України

**УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Анотація

У статті досліджується актуальна проблема удосконалення економічної компетентності в професійній діяльності директорів шкіл для більш ефективного управління економічною діяльністю ЗНЗ.

Ключові слова: економічна компетентність, економічна освіта, управління.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями

Потреба вдосконалення кадрів освіти загострюється кожного разу, коли відбуваються істотні зміни в соціально-економічних умовах життя суспільства. У зв'язку з переходом України до ринкової економіки з метою підвищення якості управлінської та навчально-виховної діяльності є необхідність створення неперервної економічної підготовки педагогічних кадрів.

Процеси глобальних змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку українського суспільства і освіти зокрема, вимагають нових підходів і принципів управління навчальними закладами, пріоритетними серед яких стають основи теорії менеджменту як науки про конкурентноздатне професійне управління. Демократизація освітньої діяльності вимагає адекватних змін і в роботі з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти, пошуку і введення інноваційних підходів, технологій щодо формування нового покоління директорів загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ). Нині у керівників ЗНЗ, розширюються функції професійної діяльності. Причина цього полягає в тому, що школа із закритої системи перетворилася у відкриту систему. Саме тому процес трансформації школи, її адаптації вимагає терпіння і часу. А також – підготовки професійного керівника, що є висококваліфікованим фахівцем у навчально-виховній роботі. Адже дуалізм управлінської діяльності полягає в тому, що керівник повинен бути і менеджером, і фахівцем-предметником. Це означає, що сучасний керівник навчального закладу повинен успішно здійснювати як управлінську, так і педагогічну діяльність, забезпечуючи реалізацію цілей і змісту навчально-виховного процесу і різноманітних форм міжсуб'єктних відносин у нових умовах.

Важливою умовою функціонування сучасної школи стає «боротьба» за споживача освітніх послуг. Посилюється конкуренція між навчальними закладами, тому директор ЗНЗ як освітній менеджер повинен:

- уміти визначати нову стратегію управління навчальним закладом;
- більш ефективно управляти матеріальними, фінансовими та людськими ресурсами;
- вивчати ринок освітніх послуг, урізноманітнювати їх форми;
- вивчаючи динаміку споживчого попиту, постійно забезпечувати переваги свого навчального закладу шляхом надання освітніх послуг кращої якості та в більшому обсязі;
- впливати на формування ринку освітніх послуг за допомогою педагогічних і управлінських засобів.

Одним із методів покращення фінансово-господарського, матеріального становища загальноосвітніх навчальних закладів є зростання економічної компетентності директорів ЗНЗ. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває економічна освіта директорів ЗНЗ та професійне управління економічною діяльністю закладу освіти.

Розв'язання зазначеної проблеми розкривається у положеннях Національної доктрини розвитку освіти «Україна, XXI століття» [3], де зазначається, що сучасна економіка освіти повинна створити сталі передумови для розвитку всіх напрямів галузі з метою формування високого освітнього рівня українського народу.

Спроба забезпечити своєчасну адаптацію керівних і педагогічних кадрів освіти до змін у змісті й організації їхньої праці знайшла втілення в ідеї неперервної післядипломної освіти. За діючим законодавством України, керівники освіти, шкіл і педагогічні працівники повинні раз у п'ять років підвищувати свою кваліфікацію в системі післядипломної педагогічної освіти.

Мережа закладів, що забезпечують надання зазначених освітніх послуг, складається з 27 обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти, де підвищують свою кваліфікацію 83 % педагогічних працівників; Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України, що забезпечує 3 % курсової підготовки; інститутів післядипломної освіти або факультетів підвищення кваліфікації, що функціонують при провідних педагогічних університетах, де проходять підготовку до 14 % педагогів [13].

Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти АПН України та деякі обласні ІППО вже багато років готують управлінців для освітньої галузі за спеціальностями «Менеджмент організацій» та «Управління навчальним закладом».

Центральною ідеєю, метою економічної підготовки директорів ЗНЗ є постійний розвиток їх як суб'єктів господарської діяльності, що спрямовують свою економічну компетентність на розвиток школи як об'єкта господарської діяльності, підвищення якості навчання, виховання учнів.

Успіх модернізації системи освіти, пов'язаний із здійсненням радикального «культурного зсуву» в управлінському мисленні, психології, компетентності директорів ЗНЗ, адже зразок директора школи, характерний для часів тоталітаризму, вступив у протиріччя з гуманістичною орієнтацією прогресивної педагогіки, з тенденціями розвитку освіти на демократичних засадах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Аналіз літературних джерел показав, що зміст економічної освіти педагогічних кадрів має певне відображення в роботах М.В. Вачевського, Т.В. Грищенко, Л.І. Даниленко, О.І. Зайченко, В.І. Маслова, Т.М. Сорочан, Г.В. Федорова, О.Т. Шпака та багатьох інших дослідників.

Зокрема, В.І. Куценко, Т.Є. Оболенська, В.Г. Кремінь досліджували науково-методичні засади формування економічної компетентності працівників освіти; В.В. Олійник, В.І. Бондар, Л.І. Даниленко, М.Ю. Красовицький, С.В. Крисюк, досліджували питання вдосконалення змісту роботи з підвищення кваліфікації керівних кадрів ЗНЗ; удосконалення фахової та управлінської майстерності керівників шкіл досліджували В.І. Бондар, В.І. Маслов; у своїх працях розглядали управління внутрішкільною науково-методичною роботою Ю.К. Бабанський, Є.С. Березняк, А.М. Єрмола, Т.С. Полякова, М.М. Поташник; досліджували систему неперервної освіти керівників ЗНЗ Л.І. Даниленко, В.В.Олійник, О.І. Галаган, Б.С. Гершунський.

Російський досвід вирішення проблеми ринкового змісту економіки освіти викладено в публікаціях М. Литвинової, В. Маркова, А. Панкрухіна, Е. Песоцької, В. Уколова та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття.

Одним з основних завдань системи післядипломної педагогічної освіти, щодо освіти директорів ЗНЗ є надання знань керівникам освіти як менеджерам-фахівцям у галузі управління, що оцінюються лише за їх компетентністю та професійними здібностями. «Кадровий пріоритет – принципова умова виконання Закону України «Про освіту» реалізації завдань Державної національної доктрини (Україна, XXI століття)» [1, 3].

Для виконання управлінських функцій на достатньо високому рівні директор сучасної школи має поєднувати значну психолого-педагогічну культуру з високим рівнем управлінської компетентності, професійними здібностями та певним ціннісним спрямуванням особистості, у якому зінтегровані ставлення суб'єкта до оточуючої дійсності, до інших людей, до самого себе.

Мета цієї статті – показати, що вдосконалення економічної компетентності керівників середньої освіти **покращить фінансово-господарський, матеріальний стан школи**, підвищить ефективність управлінської діяльності директора школи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Основою сучасної моделі управління освітою є учасники навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи. Саме на них спрямована робота всієї освітньої системи. Водночас управління реалізації поставлених освітянських завдань покладається на керівників шкіл. У сучасних умовах директор ЗНЗ має стати лідером освітнього середовища, здатним самостійно сформулювати стратегію функціонування навчального закладу. У зв'язку з цим директори ЗНЗ повинні оволодіти знаннями та сформувати навички сучасного освітнього менеджменту та вміти застосовувати їх у практичній діяльності.

Професіоналізм керівників сучасних ЗНЗ повинен базуватися на компетентністному підході до управління економічною діяльністю навчального закладу.

Однією з провідних ідей створення сучасної моделі управління освітою є питання формування економічної компетентності директорів ЗНЗ.

Звернемось до витоків понять і зазначимо, що термін «компетенція» латинського походження: від лат. *competens*, що означає «здібний» або від лат. *competere* – досягти, відповідати. Словник англійської мови пояснює: *competence* – компетенція 1) здібності та вміння здійснювати необхідну діяльність; 2) спеціальна сфера знань; 3) спеціальні вміння для виконання певних професійних обов'язків.

“Компетентний” (Епг. *competent*) — особа, що має рівень знань та спеціальних умінь, що є достатніми і відповідають певним професійним стандартам [8].

Як свідчить проведений аналіз, «компетенція» є похідним від поняття «компетентність» і визначає сферу застосування знань, умінь та навичок людини.

Компетентність керівника ЗНЗ – мета й результат професійної підготовки у вищому навчальному закладі та в процесі неперервної освіти, успішність якої зумовлена сукупністю сформованих у фахівця компетенцій (загальних, педагогічної, психологічної, інформаційної, комунікативної, міжкультурної, управлінської та ін.), що сприяють

соціалізації особистості, формуванню у неї світоглядних та науково-професійних поглядів, визначають успішність діяльності (у т. ч. професійної педагогічної), здатність до самореалізації, саморозвитку та самовдосконалення.

Отже, бути компетентним – уміти мобілізувати в кожній конкретній ситуації знання та досвід.

Теоретичний аналіз джерел із питань формування економічної компетентності директорів ЗНЗ дозволяє виділяти основні напрями розв'язання проблеми.

На думку В.А. Сластьоніна, професійна готовність директорів ЗНЗ до економічної діяльності визначається низкою властивостей і характеристик. Це психологічна готовність, сформована з різним ступенем скерованості на педагогічну діяльність, зорієнтованість на роботу в школі; наукова готовність, педагогічна готовність, тобто необхідний обсяг суспільно-політичних, загальнокультурних, спеціальних і психолого-педагогічних знань; практична готовність, тобто наявність сформованих на потрібному рівні професійно-педагогічних умінь та навичок; психофізіологічна готовність, тобто наявність відповідних передумов для педагогічної діяльності й оволодіння певною вчительською спеціальністю, сформованість професійно-значущих якостей особистості [12].

Зміст визначеної готовності, на нашу думку, це цілісне формування особистості директора ЗНЗ, що інтегрує в собі:

- психологічну готовність директора ЗНЗ до реалізації завдань економічної освіти й виховання учнів у нових умовах суспільного розвитку;
- педагогічна готовність, тобто необхідний обсяг економічних, методичних, спеціальних і психолого-педагогічних завдань, що забезпечують ефективний вплив його діяльності на економічну підготовку учнів;
- практичну готовність, тобто наявність сформованих на потрібному рівні професійно-педагогічних умінь та навичок.

Основою економічної компетентності є економічна освіта.

У науковій літературі економічного характеру, у дисертаційних дослідженнях із питань економічної освіти зустрічається різне трактування поняття «економічна освіта».

Дослідники (Ю.К. Васильєв, М.В. Вачевський, М.М. Винокурова, М.І Горлач, В.І. Добриніна, О.Т. Шпак, А.І. Кітов, А.С. Нісімчук, О.С. Падалка та інші) по-різному підходили до визначення цих понять. Насамперед, готовність до економічної діяльності містить такі основні компоненти: економічні потреби й інтереси; економічну загальноосвітню підготовку.

А.С. Нісімчук, визначивши особливості економічного виховання, його місце і

роль у системі виховного процесу, дав йому визначення: «економічне виховання є систематичний, цілеспрямований вплив суспільства на людину в інтересах формування економічних знань, умінь і навичок, потреб і інтересів і інших соціально-психологічних якостей, а основне – способу мислення і діяльності...», таке визначення відображає, на нашу думку, суть і природу економічного виховання, його вплив на формування економічних якостей особистості [5].

І.А. Сасова зазначає, що «економічна освіта покликана дати людині знання основних економічних законів, економічної стратегії, озброїти економічними знаннями про виробництво і працю, вмінням організаційно-економічної діяльності» [10].

На нашу думку, усе вищезгадане можна узагальнити таким визначенням: економічна освіта – це процес і результат засвоєння науково-обґрунтованої системи знань про розвиток держави в нових соціально-економічних умовах, осмислення її економічної стратегії і тактики, що ґрунтується на законах і закономірностях функціонування механізмів ринкових відносин, спрямованих на формування активної творчої особистості.

Успішна реалізація економічної освіти передбачає тісну взаємодію управлінської і виконавчої діяльностей. Кожна з цих ланок спрямована на проведення чітко скоординованої діяльності на здобування директорами ЗНЗ економічних знань. До управлінської ланки ми включаємо всі структури, що визначають і забезпечують умови для здійснення економічної освіти директорів ЗНЗ (органи управління освіти, ОППО тощо).

Метою економічної підготовки директорів ЗНЗ є вдосконалення їх економічної компетентності.

Під економічною компетентністю директорів ЗНЗ розуміємо процес і результат передачі на основі методичного забезпечення засвоєних економічних, соціальних, правових і моральних категорій, достатньо цілісну суть виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних та духовних благ, формування економічного мислення з метою забезпечення ефективної діяльності ЗНЗ.

Директори ЗНЗ повинні сформувати такі професійні якості та вміння, які теоретично і практично мають забезпечувати підготовку їх до економічної освіти.

Одним із методів покращення економічного становища загальноосвітніх навчальних закладів є ефективне ведення фінансово-господарської діяльності.

Платні послуги, що можуть надавати загальноосвітні навчальні заклади, такі.

1. У сфері освітньої діяльності:

- платні курси водіїв, гуртки (факультативи) іноземних мов, комп'ютерної

підготовки, гри на музичних інструментах, хореографії, образотворчого мистецтва, стенографії та машинопису, крою та шиття, оздоблення приміщень, агротехніки, зоотехніки тощо;

- консультації для різних категорій населення (учнівської молоді; підприємств і організацій різних форм власності, приватних осіб із питань економіки, технології, права, організації виробництва тощо).

2. У сфері міжнародного співробітництва:

- оформлення виїздів працівників навчальних закладів України на педагогічну роботу або наукове стажування до зарубіжних країн на контрактній основі;
- організація на компенсаційних засадах літніх мовних курсів, шкіл, семінарів, олімпіад, виставок, спортивних змагань, баз відпочинку та подорожей;
- надання послуг щодо створення спільних центрів освіти, фірм, науково-дослідних колективів та консультаційних центрів.

3. У сфері побутових послуг:

- будівництво, ремонт та обладнання житла, садових будиночків, надвірних будов, гаражів, сховищ для зберігання овочів та фруктів, ангарів, складських приміщень тощо;
- ремонт і технічне обслуговування автомобілів та інших транспортних засобів;
- послуги з паркування автомобілів та інших транспортних засобів;
- ремонт побутових машин і приладів, теле-, аудіо-, відеоапаратури; виготовлення і ремонт металовиробів;
- виготовлення і ремонт меблів, побутових столярних виробів, садово-городнього інвентарю;
- фото-, кіно-, аудіо- і відеопослуги;
- виготовлення і ремонт взуття, швейних і галантерейних виробів;
- послуги банно-прального господарства, хімчистка;
- прокат предметів культурно-побутового призначення, садово-городнього, спортивного та іншого інвентарю, човнів, наметів, будиночків у місцях відпочинку.

4. У сфері транспортних послуг:

- перевезення меблів, домашнього майна та предметів культурно-побутового призначення;
- надання транспортних засобів для перевезення населення, зокрема туристично-екскурсійних груп;
- перевезення палива, овочів, фруктів; доставка будівельних матеріалів;

- вантажно-розвантажувальні роботи.

5. Інші послуги:

- виготовлення та реалізація товарів народного споживання (у майстернях середніх навчальних закладів);
- вирощування і реалізація сільськогосподарської продукції та продукції тваринництва (у підсобних господарствах сільських середніх навчальних закладах), збір лікарських рослин;
- користування комп'ютерною мережею Інтернет [4].

Слід визнати той факт, що сьогодні до складу економічних знань, необхідних директорам ЗНЗ, обов'язково повинні входити знання з економіки освіти. Адже фахівець у галузі освіти повинен уміти не тільки аналізувати результати своєї трудової діяльності, а й раціонально спрямовувати свою діяльність на досягнення найвищих показників, розуміти і вмотивувати своє прагнення до постійного самовдосконалення. Директори ЗНЗ мають розуміти економічну суть таких питань: фінансування державної системи освіти; бюджетні видатки на освіту; залежність рівня матеріального забезпечення освітян від економічного стану держави і рівня наповнення бюджету та ін.

Управлінський аспект економічної освіти передбачає оволодіння директорами ЗНЗ наукових основ управління школою, розуміння й аналіз зовнішніх і внутрішніх зв'язків її з різними підсистемами, розуміння функцій управління школою, роль їх в економічній освіті і вихованні учнів, вивчення завдань, планування, організація, коригування, аналізу та стимулювання проведеної роботи.

Дослідження показало, що в переважній більшості директори ЗНЗ майже не володіють системою економічних знань в галузі управління школою. Загальний рівень економічної компетентності директорів ЗНЗ формується шляхом поєднання адміністративної, менеджерської та фінансово-господарської компетенції. Рівень сформованості економічної компетентності залишається низьким.

Директори ЗНЗ мають шукати відповіді на запитання: де і як набути знання в галузі управління економічною діяльністю ЗНЗ?

Допомогти їм у цьому повинна післядипломна педагогічна освіта, перед якою постають завдання забезпечення випереджувального характеру перепідготовки і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів відповідно до вимог сучасної школи, створення ефективних технологій навчання.

У ході дослідження виділено інформаційний аспект, що допомагає у підвищенні економічної підготовки директорів ЗНЗ.

Реагуючи на поширення інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах

життя, найбільш привабливою та ефективною формою навчання у закладах ППО стає дистанційна, адже провідною ідеєю післядипломної освіти є навчання на робочому місці.

Підвищенню економічної компетентності директорів ЗНЗ сприяє впровадження в управління ЗНЗ сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Інформаційні технології є важливим інструментом поліпшення якості освіти, оскільки дозволяють необмежено розширити доступ до інформації, урізноманітнюють засоби навчання тощо.

Упровадження інформаційних технологій дає змогу:

- забезпечення поступової інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу;
- запровадження дистанційного навчання із застосуванням у навчальному процесі інформаційно-комунікаційних технологій поряд із традиційними засобами навчання;
- розроблення індивідуальних модульних програм для керівників освіти різних рівнів складності залежно від конкретних потреб, випуск електронних підручників;
- створення індустрії сучасних засобів навчання, що відповідають світовому науково-технічному рівню.

Одним із найважливіших завдань освіти є оволодіння технологіями пошуку й опрацювання необхідної інформації в мережі Інтернет, забезпечення доступу директорів ЗНЗ до інформаційних ресурсів людства.

Так за допомогою мережі Інтернет директори ЗНЗ можуть забезпечити свою обізнаність з таких питань:

- правила фінансової діяльності навчальних закладів, що встановлені законодавством;
- порядок оподаткування прибутку державних навчальних закладів;
- платні послуги, що може надавати державний навчальний заклад;
- порядок оподаткування сум коштів, сплачених підприємствами, установами та організаціями за навчання громадян у навчальних закладах;
- звільнення від податку на додану вартість навчальних закладів;
- порядок звільнення від оподаткування сум коштів, сплачених фізичними особами за навчання громадян у навчальних закладах;
- оподаткування навчальних закладів-власників транспортних засобів податком із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і

механізмів;

- пільги з плати за землю для навчальних закладів;
- законодавче регулювання бюджетних відносин у сфері науки та освіти;
- перелік розпорядників і одержувачів бюджетних коштів;
- власні надходження бюджетних установ та порядок використання цих надходжень;
- порядок регулювання майнових відносин у сфері науки і освіти;
- регулювання взаємовідносин між навчальними закладами та споживачами освітніх послуг;
- визначення вартості освітніх послуг;
- право сільських педагогічних працівників на одержання у власність земельної ділянки;
- питання ліцензування навчальних закладів;
- порядок визначення навчальних закладів неприбутковими організаціями та ін.

Висновки

Для ефективного управління економічною діяльністю загальноосвітніх навчальних закладів директори шкіл повинні мати високий рівень економічної компетентності.

На сьогодні рівень сформованості економічної компетентності директорів ЗНЗ залишається на низькому рівні. Збільшити рівень економічних знань директори можуть шляхом підвищення кваліфікації за використання ІКТ.

Підвищення економічної компетентності директорів ЗНЗ за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій сприяє більш глибокому оволодінню економічними термінами, умінню ними оперувати в практичній діяльності, методично правильно вводити їх у контекст навчально-виховного заняття, забезпечити позитивний результат у процесі виконанні управлінських завдань. Створення ефективної сучасної системи інформаційного забезпечення є однією з передумов результативної економічної діяльності ЗНЗ.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». – К.:ГЕНЕЗА, 1996. – 36 с.
2. Маслов В.І. Наукові засади визначення змісту підвищення кваліфікації та підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів // Післядипломна освіта в Україні. – 2002. – №2. – С. 63 – 66.
3. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ ст.

4. Ніколаєнко С.М. Освіта і наука: законодавчі та методологічні основи: Навч. посіб. – К.: ІВЦ «Видавництво “Політехніка”», 2004. – 280 с.
5. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Просвіта, 2000. – 368 с.
6. Олійник В., Даниленко Л. Концептуальні засади підготовки педагогічних та керівних кадрів освіти України в сучасних умовах / Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Випуск 4. – К.: Логос, 2001. – С. 69 – 78.
7. Олійник В.В. Організаційно-педагогічні основи дистанційної освіти і навчання: Організаційно-педагогічне дослідження. – К.: ЦППО, 2001. – 36 с.
8. Овчарук О.В. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
9. Підготовка керівника середнього закладу освіти: Навчальний посібник / За ред. Л.І. Даниленко. – К.: Міленіум, 2004. – 212 с.
10. Сасова І.А. Через проблему – к практичному результату // Учитель. – 2001. – № 5. – С. 35 – 38.
11. Сорочан Т.М. Розвиток управлінських умінь керівників шкіл у системі післядипломної педагогічної освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2002. – № 5. – С. 52 – 57.
12. Сластьонін В.А. Педагогика: инновационная деятельность. – М.: ИЧП «Издательство Магистр», 1997. – 224 с.
13. Якісна освіта – запорука самореалізації особистості: Наук. видання / За заг. ред. С.М. Ніколаєнка, В.В. Тесленка. – К.: Пед. преса, 2007. – 176 с.

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ РУКОВОДИТЕЛЕЙ СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ ДЛЯ ЭФФЕКТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ

Дывак В. В.

Аннотация

В статье рассматривается актуальная проблема усовершенствования экономической компетентности в профессиональной деятельности директоров школ для более эффективного управления деятельностью общеобразовательных школ.

Ключевые слова: экономическая компетентность, экономическое образование, управление.

IMPROVEMENT OF ECONOMIC COMPETENCE OF HEADS OF SECONDARY EDUCATION FOR EFFECTIVE ACTIVITY OF GENERAL

SCHOOLS

Dyvak V.

Resume

In the article the actual problem of improvement of economic competence of professional work of directors of schools for more efficient control of activity of general schools is considered.

Keywords: economic competence, economic formation, management.